

Van: "[redacted]"
Verzonden: donderdag 5 april 2018 14:28
Aan: "[redacted]" <[redacted]@weststellingwerf.nl>; "[redacted]", [redacted]
van" <[redacted]@ooststellingwerf.nl>
Cc: "[redacted]" <[redacted]@fryslan.frl>
Onderwerp: RE: Plan van Aanpak
Bijlage(n): 2018-04-04_Inventarisatie taalbeleid provincie Fryslân.docx

Beste [redacted] en [redacted],

Ik heb geprobeerd jullie vanmiddag telefonisch te bereiken, maar dat is niet gelukt.

Ik heb de aanvulling vanuit de provincie afgekregen. We hebben er een apart document van gemaakt, zo is duidelijk wat van de provincie komt en wat van de gemeenten. Het stuk zit in de bijlage.

Wat mij betreft kan nu alles naar [redacted]. Misschien lukt het nog voor het weekend? Ik ben morgen ergens anders aan het werk, maar hou mijn telefoon/mail wel in de gaten.

Ik ben door het jaarverslag 2017 van de SSR heen geweest en begonnen met het plan van aanpak. Ik vond tot nu toe geen grote dingen in het jaarverslag. Wel zag ik dat er minder financiële stukken bij zitten dan vorig jaar? Tevens viel mij op dat het aantal leden al jaren (flink) daalt, hoewel er succesvolle ledenwinacties zijn volgens het bestuur. Die twee dingen stroken niet helemaal met elkaar.

Het plan van aanpak moet ik nog beter bekijken.

Het lijkt mij goed om een gezamenlijk antwoord te geven op het plan van aanpak. Bij onze kennismaking hebben we 8 mei gepland als datum voor overleg. Misschien kunnen we begin volgende week afstemmen hoe we de komende weken verder gaan?

Mei freonlike groetnis,

[redacted]

Beliedsmeiwurker taal
Opjefte Frysk Kapitaal
058 292 [redacted]
[redacted]@fryslan.frl

provinsje fryslân
provincie fryslân

Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)
Postbus 20120, 8900 HM Ljouwert
www.fryslan.frl

.....
Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen
.....

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 13:11
Aan: [redacted] <[redacted]@weststellingwerf.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>; [redacted] <[redacted]@ooststellingwerf.nl>
Onderwerp: RE: Plan van Aanpak

Hallo [redacted],

Ik was van plan om vanmiddag even met je te bellen, dus dat doe ik zo.

Mei freonlike groetnis,

[redacted]

Beliedsmeiwurker taal
Opjefte Frysk Kapitaal
058 292 [redacted]
[redacted]@fryslan.frl

provinsje fryslân
provincie fryslân

Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)
Postbus 20120, 8900 HM Ljouwert
www.fryslan.frl

.....
Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen
.....

Van: [redacted] <[redacted]@weststellingwerf.nl>

Verzonden: donderdag 5 april 2018 12:53

Aan: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

CC: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>; [redacted] <[redacted]@ooststellingwerf.nl>

Onderwerp: FW: Plan van Aanpak

Hallo [redacted],

Ik heb twee vragen.

1. Heb jij de aanvulling klaar voor het onderdeel Fryslân voor de Nedersaksische partners. Want ik denk dat Overijssel de stukken wil versturen voor de vergadering van 23 april.
2. Wat zijn jullie bevindingen Plan van Aanpak SSR. [redacted] en ik zullen dit volgende week 'voorzichtig' met de bestuurders bespreken. Misschien is het een idee om gezamenlijk een antwoord aan te geven (per brief) met een reactie op dit stuk.
3. Punt 2 ook te bezien in relatie tot de verantwoording 2017 van de SSR.

In afwachting van je reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Kunst en cultuur, subsidiebeleid

I www.weststellingwerf.nl

T (0561) 69 [redacted]

[redacted] <[redacted]@weststellingwerf.nl>

Gemeentehuis

Griffioenpark 1, 8471 KR Wolvega

Postadres

Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Algemeen nummer

140561

[Proclaimer](#)

Aanwezig: ma, di, wo, do

Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen

Van: [redacted] <[redacted]@weststellingwerf.nl>

Verzonden: woensdag 4 april 2018 16:36

Aan: [redacted] <[redacted]@weststellingwerf.nl>

Onderwerp: Plan van Aanpak

De provincie Fryslân

In het onderstaande wordt in grote lijnen het taalbeleid van de provincie Fryslân weergegeven, ter inspiratie voor het convenant aangaande het Nedersaksisch. De Nedersaksische overheden kunnen zich spiegelen aan dit beleid, maar het taalbeleid van Fryslân is uiteraard gebaseerd op de wettelijke erkenning van het Fries, die anders is dan het Nedersaksisch. Denk aan erkenning onder deel III van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en de uitwerking in de Bestuursafpraak Friese taal en cultuur.

De provincie Fryslân is een natuurlijk laboratorium voor meertaligheid, waar het Fries, Nederlands en de streektaalen in levend gebruik zijn. Het bevorderen van meertaligheid is voor Fryslân van groot belang, zeker ook in internationaal perspectief. De provincie richt zich op:

- 1) Taalattitude: wij willen dat Friezen voldoende zelfvertrouwen hebben om het Fries te gebruiken.
- 2) Randvoorwaarden en voorbeeldfunctie: overheden moeten ruim baan geven aan het Fries. Alleen zo voelen mensen zich vertrouwd en veilig genoeg om te kiezen voor het Fries in het openbare leven.
- 3) Vaardigheden in het Fries: wij willen dat meer mensen vaardigheden opdoen in het Fries, met name het kunnen schrijven.
- 4) Taaloverdracht: mensen tussen de nul en dertig jaar leveren een belangrijke bijdrage aan de toekomst van het Fries. Hierin wordt geïnvesteerd, met name via het onderwijs. Zo wordt bewustzijn gecreëerd over meertaligheid en de meertalige identiteit erkend.

De provincie Fryslân ondersteunt dan ook het Fries en de verschillende streektaalen die in de provincie gebruikt worden. De steun voor het Stellingwerfs is beschreven in het document van de gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf. De provincie heeft vaste subsidierelaties met vele instellingen, maar er is ook budget voor incidentele aanvragen, waar zowel het Fries als alle streektaalen voor in aanmerking komen. De instellingen helpen op deze manier bij de uitvoering van de beleidsdoelen.

Voor de streektaalen is er met de Stellingwarver Schrieversronte in de Stellingwerven en Bildts Aigene op het Bildt een vaste subsidierelatie. De stichting Bildts Aigene krijgt subsidie voor cursussen, het geven van lezingen, het organiseren van een dictee en het uitgeven van boeken (o.a. Bildtse versie van de Friese kinderboeken *Tomke*). Daarnaast wordt er incidentele subsidie verstrekt aan Stichting tot Behoud van Immaterieel Erfgoed Hindeloopen voor behoud en overdracht van het Hindeloopers.

1. Taalattitude

- De provincie stimuleert meertaligheid, door het op een positieve manier te benaderen. Zo is er de campagne '[Praat mar Frysk](#)', die een positieve houding tegenover het Fries bewerkstelligt.
- Op dit moment is er binnen Leeuwarden als Culturele Hoofdstad van Europa grote aandacht voor [meertaligheid](#), waaronder de streektaalen in Fryslân. Er zijn (speelse) uitstallingen over meertaligheid en staan in 2018 de Friese en Nederlandse streektaalen en dialecten centraal, maar ook Europese minderheidstalen en de talen van Leeuwarden. Hierin wordt samengewerkt met verschillende organisaties en taalgemeenschappen uit binnen- en buitenland.

2. Randvoorwaarden en voorbeeldfunctie

- Bij [Friese gemeenten](#) en in de zorg wordt een taalbeleid geformuleerd. Hier ligt een belangrijke functie, want de gemeenten en de zorg staan dicht bij de mensen. De provincie heeft een regierol bij gemeentelijke herindeling om bestuurlijke overeenkomsten te sluiten

met taalbeleid als onderwerp. Bij het opstellen van de streekagenda's wordt gemeentelijk taalbeleid meegenomen.

- Er is een adviesorgaan voor de Friese taal, '[Dingtiid](#)'. Dat orgaan adviseert o.a. in de totstandkoming van nieuwe regelgeving. Het brengt inwoners, deskundigen en buitenstaanders samen om kennis te delen en nieuwe invalshoeken te bekijken.
- De provincie heeft als doel dat de zichtbaarheid van meertaligheid en/of het Fries in het openbare leven groter wordt, vooral in het bedrijfsleven, in de horeca en het toerisme, in de culturele sector, in de zorg en bij gemeenten. Zo wordt onderzocht wat de rol van het Fries in de economie is.
- De provincie wil dat mensen op verschillende manieren in aanraking komen met het Fries: in gesproken vorm, maar ook schriftelijk. Dat tweede komt bij 3) terug. Voor dit punt zijn de media van belang. De provincie subsidieert daarom de regionale omroep [Omrop Fryslân](#), die al haar uitingen in het Fries doet.
- De provincie schept randvoorwaarden voor culturele uitingen in het Fries en streektalen. Het gaat hier bijv. om toneel- en theateruitvoeringen, ook in de openlucht (zogenaamde 'iepenloftspullen').

3) Vaardigheden in het Fries

- Het Fries wordt in zoveel mogelijk domeinen op een toegankelijke wijze digitaal toepasbaar gemaakt. Op <https://taalweb.frl/> wordt Friese taalhulp geboden voor mensen die het willen schrijven, bestaande uit o.a. een vertaler, spellingschecker en voorkeurslijsten. Tevens is er een Friese MOOC (Massive Open Online Course) ontwikkeld en is Fries beschikbaar in Google Translate.
- Om het gebruik van het Fries in kaart te brengen worden er taalsociologische onderzoeken gedaan, de volgende komt dit jaar uit. Voor de streektalen heeft de provincie in 2014 de [Streektalenatlas](#) uitgegeven, die een overzicht geeft van het beheersingsniveau en het gebruik van de diverse streektalen door de inwoners van de streektaalgebieden van Fryslân. Vervolgens kunnen overheden deze uitkomsten gebruiken in hun beleid.
- Het is van groot belang dat mensen het schriftelijk Fries ook onder ogen krijgen. Zo is er een regeling voor het uitgeven van literatuur, tijdschriften, wetenschappelijke werken etc. Om talentontwikkeling, leesplezier en verkoop te stimuleren worden er provinciale prijzen uitgereikt voor Friese literatuur en cultuur. Tevens worden er schrijversbeurzen toegekend. Zo willen we een kweekvijver voor literatuur creëren. Er is een vaste subsidierelatie met de instelling [Afûk/Stichting Boeken fan Fryslân](#), die de promotie van Friestalige boeken op provinciaal niveau verzorgt, maar ook op een internationaal podium.

4) Taaloverdracht

- De provincie zorgt voor een basisstructuur voor het Fries in het onderwijs. Er wordt gewerkt aan een doorgaande leerlijn Fries van peuterspeelzaal/kinderopvang tot en met academisch onderwijs, in het kader van een meertalig model. Er is digitaal lesmateriaal beschikbaar voor het basis- en voortgezet onderwijs. Het evaluatiesysteem 'GRIP' is ook beschikbaar en up-to-date. Tevens is er recent materiaal ontwikkeld voor het MBO. Hierover is structureel overleg met het onderwijs.
- De provincie heeft de ambitie om voor minimaal twee streektalen digitale leeromgevingen te ontwikkelen. Voor bijvoorbeeld het Bildts is dat in '[Digi Bildts](#)' ondertussen gerealiseerd. In het vaststellingsbeleid voor het onderwijs wordt expliciet aandacht besteed aan bijvoorbeeld het Bildts en Stellingwerfs. In dit beleid is het standpunt ingenomen dat streektaalonderwijs gelijkwaardig is aan onderwijs in het Fries.
- Op de [Fryske Akademy](#) wordt wetenschappelijk onderzoek naar de Friese taal en cultuur gedaan, maar worden ook de streektalen bestudeerd. Zo is er een gastonderzoeker voor het Stellingwerfs/Nedersaksisch. Er worden ook woordenboeken ontwikkeld voor de verschillende streektalen. Onderzoek naar het Fries en andere kleine talen wordt ook verricht bij de opleiding 'Minorities and Multilingualism' aan de Rijksuniversiteit Groningen.

- Vanaf de geboorte van nieuwe kinderen informeert de provincie over het belang van meertaligheid. Zo biedt de provincie ouders een ['Taalcadeau'](#) aan om kinderen op speelse wijze met meertaligheid en het Fries in aanraking te brengen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen